

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Indiener: Jan Lenselink

Datum indiening vraag: 26 01 2021

Datum verzending antwoord: 3 februari 2021

Formulering:

Uit de zogenaamde "toeslagen affaire" is gebleken dat (een deel van) de overheid geen vertrouwen in de burgers heeft. In de laatste weken is ook gebleken dat er weinig vertrouwen is in mensen die een bijstandsuitkering krijgen;

- Het inlichtingenbureau geeft aan gemeenten op basis van data door, welke burgers mogelijk gefraudeerd hebben. (Zie bijlage artikelen "Trouw")
- In het TV-programma Kassa (zaterdag 23 januari) werd aandacht geschonken aan het feit dat de zogenaamde kostendelersnorm voor mensen in de bijstand heel verkeerd kan uitpakken.

De GroenLinks fractie wil graag weten op welke manier de gemeente Berkelland met de regelgeving omgaat. Daarom de volgende vragen:

Vraag:

Is het staand beleid dat de gemeente uitgaat van het correcte gedrag van burgers die een bijstandsuitkering ontvangen en dat de gemeente daarom in de eerste plaats hen ondersteuning en hulp biedt? Zo ja waar blijkt dat dan uit?

Antwoord:

U schrijft in uw aanleiding "dat (een deel van de) overheid geen vertrouwen in de burgers heeft" en dat "In de laatste weken is ook gebleken dat er weinig vertrouwen is in mensen die een bijstandsuitkering krijgen". Wij herkennen de gemeente Berkelland en het door ons gevoerde beleid niet in deze bewoordingen.

De SDOA voert het beleid uit met als uitgangspunt dat inwoners vanuit vertrouwen worden benaderd. Dat is conform onze werkwijze werken vanuit de bedoeling en in lijn met de vastgestelde verordening sociaal domein. Daaruit wordt zoveel mogelijk gekeken naar het effect wat met inwoners wordt bereikt. Tijdens de intake staat het goede gesprek centraal, waarbij dieper ingegaan kan worden op eventuele hulpvragen. Bij uitkeringsintakes beschikt de consulent over gegevens die in Suwinet beschikbaar zijn over inkomen en vermogen.

Vraag:

Onderneemt de gemeente actie op meldingen van het inlichtingenbureau en zo ja welke procedure wordt dan gevolgd?

Antwoord:

Het inlichtingenbureau bestaat uit de elektronische infrastructuur voor de uitvoering van de taken die bij of krachtens de Wet SUWI bij de SDOA zijn belegd. Suwinet is dus het geautomatiseerde systeem waarin gemeenten met overheidsinstanties informatie over inwoners delen. Wanneer uit het systeem een signaal voortvloeit, wordt deze opgevolgd door de "eigen" inkomensconsulent. Er wordt dan (telefonisch) contact opgenomen met de klant en wordt met de klant gesproken over de vermoedens en de mogelijke consequenties. Wanneer er een onrechtmatige situatie wordt geconstateerd of (anoniem) gemeld, dan volgt er altijd nader onderzoek. Als hieruit blijkt dat verplichtingen niet zijn nagekomen, of de inlichtingenplicht is geschonden, kan er een financiële maatregel worden opgelegd in de vorm van een terugvordering en kan eventueel een boete worden opgelegd. Hierbij worden de omstandigheden meegewogen in het besluit.

Vraag:

Bij het toepassen van de kostendelersnorm mag de gemeente maatwerk toepassen. Dus voordat er gekort wordt op de bijstand wordt bekeken of die korting redelijk is. Wordt in deze gevallen maatwerk toegepast?

Antwoord:

Als je samenwoont, deel je de kosten van wonen (huur, gas/water/elektra etc.). De kostendelersnorm betekent dat als wordt samengewoond met meer volwassenen, de gemeente de bijstandsuitkering daarop aanpast. Hoe meer volwassen personen in een huis wonen, hoe lager de uitkering. Er zijn een aantal uitzonderingen, niet alle huisgenoten tellen mee voor de kostendelersnorm. Jongeren tot 21 jaar, studenten en kamerhuurders & kostgangers tellen namelijk niet mee. In artikel 22a van de Participatiewet staat de berekening hoe de norm van een kostendeler kan worden uitgerekend. Dit voert de SDOA conform de wetgeving uit en betreft geen kan-bepaling. Maatwerk is slechts mogelijk in crisissituaties en indien dit tijdelijk van aard is.

Vraag:

In een aantal gemeenten o.a. Enschede, Emmen en Amsterdam mogen mensen die een bijstandsuitkering ontvangen een bedrag (variërend van 300 tot 1200 euro per jaar) dat ze d.m.v. schenkingen (in natura) of anderszins (bijvoorbeeld vrijwilligersvergoeding) hebben gekregen, behouden.

Heeft de gemeente ook zo 'n regeling en zo ja wat is de hoogte van het bedrag? Zo nee, bent u bereid om in overleg met de gemeenteraad ook voor Berkelland zo 'n regeling te maken?

Antwoord:

Ook de SDOA werkt vanuit de bedoeling van de wet en binnen de kaders van de geldende wet- en regelgeving. Daar waar kan wordt maatwerk toegepast.

Ten aanzien van schenkingen en giften hanteert SDOA als richtlijn dat incidenteel hulp krijgen geen probleem vormt, afhankelijk van de omvang. Het bewust structureel inkomsten aannemen zal wel tot een terugvordering leiden. Het hanteren van deze richtlijn biedt voldoende handvatten. Wij zien daarom geen reden om een nieuwe c.q. extra regeling op te stellen.

Overigens wordt een vrijwilligersvergoeding conform de fiscale wet- en regelgeving op grond van artikel 31 lid 2 van de Participatiewet vrijgelaten. Bij deeltijdbanen die worden aangevuld met een gedeeltelijke bijstandsuitkering wordt de (tijdelijke) inkomensvrijlating toegepast.

Toelichting:

- 1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd.*
- 2. Het antwoord volgt binnen 14 dagen nadat ze zijn ingediend bij de griffie.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*